
Kuntakehityslautakunta

Aika 22.04.2026 klo 16:30 -

Paikka Kunnantalo, kokoushuone 1-2 / Tapio, 2.krs, Heikinkuja 4

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
3	Työjärjestyksen hyväksyminen	5
4	Vuotavantie 1 asemakaavamuutosehdotuksen hyväksyminen	6
5	Poikkeamisen asemakaavan määräyksistä asuntojen lukumäärän ja rakennusoikeuden osalta, 505-410-21-620, Nurmistontie 2 / päätöksen kumoaminen	13
6	Kaavoituskatsaus 2026	15
7	Asemakaavahankkeiden 202 Veturin yritysalue ja 257 Aspelundin asemakaavan muutos, korttelin 502 osa, lakkauttaminen	17
8	Helsingin seudun liikennejärjestelmän kehittämislinjaukset	18
9	Poikkeamislupa ja sijoittamislupa / Kiinteistölle 505-416-5-17 rakennettava omakotitalo / Sääksjärventie 642	21
10	Kutsupohjainen joukkoliikenne -selvitystyö ja jatkolinjat	24
11	Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle koskien kiinteistön 505-410-26-107 aurinkovoimalaa suunnittelutarveratkaisua ja poikkeamispäätöstä	26
12	Lausunto koskien luonnosta hallituksen esitykseksi yhdyskuntakehittämislaiksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi	31
13	Lausunto VISIO-kaavan luonnoksesta Uudenmaan liitolle	32
14	Osavuosikatsaus 1/2026 Maankäyttö, asuminen ja liikenne - tulosalue	34
15	Otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset	35
16	Ilmoitusasiat	36

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Kosonen Jyrki	Puheenjohtaja
	Heikkilä Teuvo	Varapuheenjohtaja
	Eerola Asko	Jäsen
	Inkinen Juha	Jäsen
	Laine Tytti	Jäsen
	Munukka Jukka	Jäsen
	Orajärvi Satu	Jäsen
	Pitkämäki Hanna	Jäsen
	Warras-Stjernvall Annika	Jäsen
Muu	Kokko Eero	Kunnanhallituksen edustaja
	Väyrynen Aatos	Nuorisovaltuuston edustaja
	Gummerus Vesa	Esittelijä
	Vaenerberg Tuula	Pöytäkirjanpitäjä

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

**1
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Kuntakehityslautakunta 22.04.2026

Päätösehdotus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

2

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Kuntakehityslautakunta 22.04.2026

Päätösehdotus

Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Hanna Pitkämäki ja Jukka Munukka

Päätös

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

3
Työjärjestyksen hyväksyminen

Kuntakehityslautakunta 22.04.2026

Hallintosäännön mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Päätösehdotus

Hyväksytään esityslistan mukainen työjärjestys.

Päätös

Kuntakehityslautakunta	§ 40	17.04.2024
Kunnanhallitus	§ 83	29.04.2024
Kuntakehityslautakunta	§ 52	15.05.2024
Kuntakehityslautakunta	§ 80	20.08.2025
Kuntakehityslautakunta	§ 129	12.11.2025
Kuntakehityslautakunta		22.04.2026

4

Vuotavantie 1 asemakaavamuutosehdotuksen hyväksyminen

Kuntakehityslautakunta 17.04.2024 § 40

Mäntsälän kunta ja kiinteistön Tenhola 505-407-11-83 omistaja Ruustinnan kammari Oy ovat tehneet sopimuksen asemakaavamuutoksen tekemiseksi, sopimus hyväksytty kunnanhallituksessa 12.2.2024 §25. Asemakaavan muutos laaditaan Mäntsälän kunnan kirkonkylässä sijaitsevan korttelin 500 tontille 4, osoitteessa Vuotavantie 1. Sopimusalueella sijaitsee majoitus- ja juhlatilakäytössä oleva päärakennus sekä sivurakennus, jossa on sauna ja majoitustiloja.

Kaavatyön alustavana tavoitteena on tutkia korttelin 500 tontin 4 pääkäyttötarkoituksen muuttamista. Nykyinen kaavamerkintä AO-1 sallii tontilla yhden yksiasuntoisen asuinrakennuksen sekä talousrakennuksen.

Asemakaavan laadinnasta vastaa kaavakonsultti maanomistajan toimeksiannosta. Asemakaavan muutoksen hyväksymiskäsittely tapahtuu kunnassa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan nähtäville käynnistyksen jälkeen alkukesästä 2024.

Kunnan hallintosäännön mukaan kunnanhallitus päättää asemakaavojen ja niiden muutosten käynnistämisestä.

Valmistelija	kaavainsinööri Mari Niinistö, mari.niinisto(at)mantsala.fi
Esittelijä	Kuntakehitysjohtaja Gummerus Vesa
Päätösehdotus	Kuntakehityslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että asemakaavamuutos Vuotavantie 1 käynnistetään edellä kuvatussa tarkoituksessa korttelissa 500 tontilla 4, kiinteistön Tenhola 505-407-11-83 alueelle.
Kokouskäsitely	Kokouksen aikana Merja Vikman-Kanerva ehdotti, että listatekstiin lisätään asemakaavamuutokseen liittyvä sopimuksen hyväksymispäivämäärä, kh 12.2.2024 §25.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti. Lisäksi kuntakehityslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Merja Vikman-Kanervan ehdotuksen, että listatekstiin lisätään asemakaavamuutokseen liittyvä sopimuksen hyväksymispäivämäärä kh 12.2.2024 §25.

Kuntakehityslautakunta	§ 40	17.04.2024
Kunnanhallitus	§ 83	29.04.2024
Kuntakehityslautakunta	§ 52	15.05.2024
Kuntakehityslautakunta	§ 80	20.08.2025
Kuntakehityslautakunta	§ 129	12.11.2025
Kuntakehityslautakunta		22.04.2026

Liite 1. Vuotavantien opaskartta

Kunnanhallitus 29.04.2024 § 83

Valmistelija	Kaavainsinööri Niinistö Mari, mari.niinisto@mantsala.fi
Esittelijä	Kunnanjohtaja Laurila Hannu
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää, että asemakaavamuutos Vuotavantie 1 käynnistetään kuntakehityslautakunnan esityksen mukaisesti korttelissa 500 tontilla 4, kiinteistön Tenhola 505-407-11-83 alueelle.
Käsittely	Kuntakehitysjohtaja Vesa Gummerusta ja kaavoituspäällikkö Maria Isotupaa kuultiin asiantuntijoina pykälän yhteydessä.
Päätös	Kunnanhallitus päätti, että asemakaavamuutos Vuotavantie 1 käynnistetään kuntakehityslautakunnan esityksen mukaisesti korttelissa 500 tontilla 4, kiinteistön Tenhola 505-407-11-83 alueelle.

Liite 1. Vuotavantien opaskartta

Kuntakehityslautakunta 15.05.2024 § 52

Kunnanhallitus on 29.4.2024/83 § päättänyt käynnistää asemakaavamuutoksen kiinteistöllä Tenhola 505-407-11-83, osoitteessa Vuotavantie 1. Kiinteistön omistaja laadituttaa kaavamuutoksen ja sen laatii arkkitehti Pipsa Puuska.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on valmistunut ja se asetetaan nähtäville mielipiteiden saamiseksi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kuvataan kaavatyön tavoite, tehdyt ja tehtävät selvitykset, kaavatyön aikataulu ja sekä mahdollisuudet palautteen antamiseen.

Valmistelija	kaavainsinööri Mari Niinistö, mari.niinisto(at)mantsala.fi
Esittelijä	Kuntakehitysjohtaja Gummerus Vesa

Kuntakehityslautakunta	§ 40	17.04.2024
Kunnanhallitus	§ 83	29.04.2024
Kuntakehityslautakunta	§ 52	15.05.2024
Kuntakehityslautakunta	§ 80	20.08.2025
Kuntakehityslautakunta	§ 129	12.11.2025
Kuntakehityslautakunta		22.04.2026

Päätösehdotus Kuntakehityslautakunta päättää asettaa Vuotavantie 1 asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville mielipiteiden saamiseksi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydetään tarvittavat lausunnot.

Päätös Kuntakehityslautakunta päätti asettaa Vuotavantie 1 asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville mielipiteiden saamiseksi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydetään tarvittavat lausunnot.

Liite 1 . Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kuntakehityslautakunta 20.08.2025 § 80

Vuotavantie 1 asemakaavamuutosluonnos (nro. 219, päivätty 20.8.2025) on valmistunut. Vuotavantie 1 asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 8.5.-10.6.2024 välisen ajan. Pyydetty lausunnot asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin Keski-Uudenmaan alueelliselta vastuumuseolta, Nivos Vesi ja Lämpö Oy:ltä ja Uudenmaan liitolta. Asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadut lausunnot sekä niihin laaditut vastineet on kuvattu asemakaavamuutosluonnoksen selostuksessa luvussa 6.3. Lausunnoissa esitetyt asiat on huomioitu asemakaavamuutosluonnoksessa.

Asemakaavamuutosalue (Tenhola 505-407-11-83, 1567 m²) sijaitsee Mäntsälän kirkonkylässä ja kuuluu valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristön alueeseen (Mäntsälän kirkonmäki, RKY 2009). Alueella on voimassa Kirkonmäen rakennuskaavan muutos (nro. 124, vahvistettu 12.11.1998), jossa asemakaavamuutosalueelle on osoitettu erillispientalojen (AO-1) korttelialueen 500 tontti 4 (1567 m²). Kirkonmäen rakennuskaavan muutoksessa rakennuspaikalle saa rakentaa yhden yksiasuntoisen 2-kerroksisen asuinrakennuksen (225 k-m²) sekä talousrakennuksen (60 k-m²) niille osoitetuille rakennusaloille. Tontilla on 1910-20-luvuille ajoittuva 255 k-m² laajuinen 2-kerroksinen majoitusliikerakennus. Päärakennuksen toteutunut laajuus on 30 k-m² suurempi verrattuna voimassa olevan asemakaavan sille osoittamaan rakennusoikeuteen ja käyttötarkoitus on voimassa olevasta asemakaavasta poiketen pääosin majoitus- ja juhlatilatoiminta. Vuonna 2010 on myönnetty rakennuslupa asuinrakennuksen muutokseen majoitustilaksi ja peruskorjaukseen sekä vanhan piharakennuksen purkamiseen ja uuden 69 k-m² laajuisen 1-kerroksisen rakennuksen (saunatila + 2 hengen majoitustila) rakentamiseen. Tontilla on myönnetystä

Kuntakehityslautakunta	§ 40	17.04.2024
Kunnanhallitus	§ 83	29.04.2024
Kuntakehityslautakunta	§ 52	15.05.2024
Kuntakehityslautakunta	§ 80	20.08.2025
Kuntakehityslautakunta	§ 129	12.11.2025
Kuntakehityslautakunta		22.04.2026

rakennusluvasta poiketen vuonna 2015 valmistunut 125 k-m² laajuinen 2-kerroksinen majoitus- ja saunatiloja sisältävä sivurakennus. Sivurakennuksen toteutunut laajuus on kaksinkertainen, se sijoittuu rakennusalan ulkopuolelle ja sen käyttötarkoitus on voimassa olevasta asemakaavasta poikkeava.

Asemakaavamuutoksella vahvistetaan, että rakennusten laajuus, sijoittelu ja käyttötarkoitus ovat asemakaavan mukaisia, sekä rajataan mahdollisuutta täydennysrakentamiselle muualla tontilla. Asemakaavamuutoksessa huomioidaan, että vuosille 1910–1920 ajoittuva päärakennus on tärkeä osa Mäntsälän monipuolisia tapahtuma- ja matkailupalveluja. Asemakaavamuutoksessa käsitellään tontille vuonna 2015 rakennetun asemakaavasta poikkeavan rakennuksen vaikutukset asemakaavamuutosalueen maankäyttöön ja sopeutetaan sivurakennus ympäristöönsä. Asemakaavamuutoksen tarkoituksena on turvata kulttuurihistoriallisesti arvokkaan alueen säilyminen, määritellä riittävät viheralueet ja liikenneyhteydet sekä liike- ja elinkeinoelämän edellytysten toteutuminen tontilla. Asemakaavamuutoksessa otetaan huomioon ympäröivän alueen rakenne ja kaupunkikuva. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on varmistaa Kirkonmäen kulttuurihistoriallisesti merkittävälle alueelle tunnusomaisten piirteiden säilyminen ja tukea alueen elinvoimaisuutta.

Asemakaavamuutoksessa korttelin 500 tontti 4 osoitetaan liike- ja asuinrakennusten korttelialueeksi, jolla ympäristön ominaispiirteet tulee säilyttää (KA/s). Alueelle on sallittua sijoittaa palveluja kuten kokous-, juhla- ja majoitustiloja sekä asuintiloja. Toiminnasta ei saa aiheutua ympäristöhäiriötä. Asemakaavamuutoksessa päärakennus (majoitusliikerakennus, 255 k-m²), osoitetaan taajamakuvallisesti ja historiallisesti arvokkaaksi rakennukseksi (sr). Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen historiallisia tai taajamakuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Korjaamisen lähtökohtana tulee olla rakennuksen alkuperäisten tai niihin verrattavien rakenteiden, rakennusosien ja niiden yksityiskohtien, materiaalien ja värien säilyttäminen. Asemakaavamuutoksessa päärakennukselle osoitetaan 30 k-m² suurempi rakennusoikeus verrattuna voimassa olevan asemakaavan sille osoittamaan rakennusoikeuteen ja sivurakennukselle osoitetaan 65 k-m² suurempi rakennusoikeus verrattuna voimassa olevan asemakaavan talousrakennukselle osoittamaan rakennusoikeuteen. Asemakaavamuutosalueelle osoitetaan tonttitehokkuuslukua 0,24 vastaava rakennusoikeus 380 k-m². Asemakaavamuutos osoittaa 95 k-m²:ä suuremman rakennusoikeuden verrattuna voimassa olevan asemakaavan osoittamaan rakennusoikeuteen. Asemakaavamuutoksessa osoitettu rakennusoikeus on toteutunut kokonaisuudessaan. Asemakaavamuutosalueen luoteiskulmaan osoitetaan katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa

Kuntakehityslautakunta	§ 40	17.04.2024
Kunnanhallitus	§ 83	29.04.2024
Kuntakehityslautakunta	§ 52	15.05.2024
Kuntakehityslautakunta	§ 80	20.08.2025
Kuntakehityslautakunta	§ 129	12.11.2025
Kuntakehityslautakunta		22.04.2026

järjestää ajoneuvoliittymää. Toiminnan kannalta riittävä pysäköintimitoitus on osoitettu asemakaavamuutoksessa.

Asemakaavamuutosluonnoksen on laatinut kaavakonsultti, arkkitehti Pipsa Akola. Asemakaavamuutosluonnos on sille asetettujen tavoitteiden mukainen. Kuntakehityspalveluiden toimintasäännön mukaan kuntakehityslautakunta päättää asemakaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta.

Valmistelija	Suunnitteluavustaja/Kaavavalmistelija Lamberg Laura, laura.lamberg@mantsala.fi
Esittelijä	Kuntakehitysjohtaja Gummerus Vesa
Päätösehdotus	Kuntakehityslautakunta päättää asettaa Vuotavantie 1 asemakaavamuutosluonnoksen (päivätty 20.8.2025) nähtäville alueidenkäyttölain 62 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 §:n mukaisesti mielipiteiden jättämistä varten ja pyytää tarvittavat viranomaislausunnot.
Käsittely	Suunnitteluavustaja/Kaavavalmistelija Lamberg Laura kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Liite 1. Kaavakartta, Vuotavantie 1 asemakaavamuutos 219, Luonnos 20082025

Liite 2. Kaavaselostus liitteineen, Vuotavantie 1 asemakaavamuutos 219, Luonnos 20082025

Kuntakehityslautakunta 12.11.2025 § 129

Vuotavantie 1 asemakaavamuutosehdotus (nro. 219, päivätty 12.11.2025) on valmistunut. Vuotavantie 1 asemakaavamuutosluonnos oli nähtävillä 27.8.–30.9.2025 välisen ajan. Pyydetty lausunnot asemakaavamuutosluonnoksesta saatiin Uudenmaan ELY-keskukselta, Uudenmaan liitolta, Keski-Uudenmaan alueelliselta vastuumuseolta, Nivos Vesi ja Lämpö Oy:ltä, Nivos Verkot Oy:ltä ja Tekninen- ja elinvoimalautakunnalta. Asemakaavamuutosluonnoksesta saadut lausunnot sekä niihin laaditut vastineet on kuvattu asemakaavamuutosehdotuksen selostuksessa luvussa 6.4.

Lausunnoissa ei pääosin ollut huomautettavaa Vuotavantie 1 asemakaavamuutosluonnoksesta. Lausunnoissa esitetyt asiat on

Kuntakehityslautakunta	§ 40	17.04.2024
Kunnanhallitus	§ 83	29.04.2024
Kuntakehityslautakunta	§ 52	15.05.2024
Kuntakehityslautakunta	§ 80	20.08.2025
Kuntakehityslautakunta	§ 129	12.11.2025
Kuntakehityslautakunta		22.04.2026

huomioitu asemakaavamuutosehdotuksessa asemakaavamuutoksen tavoitteet huomioon ottaen tarkoituksenmukaisilta osin. Asemakaavamuutoksen tavoitteet huomioon ottaen, asemakaavamuutosluonnosta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa merkittävästi nähtävilläolon yhteydessä esitettyjen huomautusten johdosta.

Asemakaavamuutosehdotuksen kaavakarttaan ja -määräyksiin sekä selostukseen tehtiin asemakaavamuutosluonnoksen nähtävilläolon jälkeen seuraavia muutoksia:

- Kaavakarttaan on tehty muutamia pohjakarttaan liittyviä esitysteknisiä tarkistuksia, ja kaavakartan nimiö on päivitetty.

- Kaavaselostusta on täydennetty käsittelyvaiheiden osalta.

Asemakaavamuutosluonnoksen nähtävilläoloa (luku 6.4) koskevia osuuksia on täydennetty. Vaikutusten arviointia liikenteen ja teknisen huollon järjestämiseen liittyvien vaikutusten osalta (luku 3.5) on tarkennettu. Nykytilannetta havainnollistamaan on lisätty valokuvia tontilla sijaitsevasta päärakennuksesta ja sivurakennuksesta (luku 2.3).

Asemakaavamuutosehdotuksen on laatinut kaavakonsultti, arkkitehti Pipsa Akola. Asemakaavamuutosehdotus on sille asetettujen tavoitteiden mukainen. Kunnan hallintosäännön mukaan kunnanhallitus päättää asemakaavamuutosehdotuksen nähtäville asettamisesta.

Valmistelija	Kaavavalmistelija Laura Lamberg, laura.lamberg@mantsala.fi
Esittelijä	Kuntakehitysjohtaja Gummerus Vesa
Päätösehdotus	Kuntakehityslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus hyväksyy Vuotavantie 1 asemakaavamuutosehdotuksen (päivätty 12.11.2025) asettamisen nähtäville alueidenkäyttölain 65 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti muistutusten jättämistä varten sekä pyytää tarvittavat viranomaislausunnot.
Käsittely	Kaavavalmistelija Laura Lamberg kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Liite 1. Kaavakartta, Vuotavantie 1 asemakaavamuutos 219, Ehdotus 12112025

Liite 2. Kaavaselostus liitteineen, Vuotavantie 1 asemakaavamuutos 219, Ehdotus 12112025

Kuntakehityslautakunta	§ 40	17.04.2024
Kunnanhallitus	§ 83	29.04.2024
Kuntakehityslautakunta	§ 52	15.05.2024
Kuntakehityslautakunta	§ 80	20.08.2025
Kuntakehityslautakunta	§ 129	12.11.2025
Kuntakehityslautakunta		22.04.2026

270/10.02.03/2024

219 – Vuotavantie 1 asemakaavan muutosehdotus oli nähtävillä alueidenkäyttölain mukaisesti 10.12.2025 – 19.1.2026 välisen ajan. Lausunnonantajilla ei ollut kaavaehdotuksesta huomautettavaa. Kaavaehdotuksesta ei saatu muistutuksia.

Asemakaavan muutoksen on laatinut kaavakonsultti, arkkitehti Pipsa Akola. Asemakaavan muutokseen ei ole tehty ehdotusvaiheen jälkeen muutoksia ja on sille asetettujen tavoitteiden mukainen. Kaavamuutoksen mukaiset maankäytösopimukset on allekirjoitettu 24.3.2026.

Asemakaavan muutos voi edetä hyväksyttäväksi.

Valmistelija Arkkitehti Suvi Rantamäki, suvi.rantamaki@mantsala.fi

Esittelijä Kuntakehitysjohdaja Gummerus Vesa

Päätösehdotus Kuntakehityslautakunta esittää kunnanhallitukselle Vuotavantie 1 asemakaavan muutoksen hyväksymistä.

Päätös

Liite 1. Asemakaavan muutos
Liite 2. Asemakaavan muutos selostus

Kuntakehityslautakunta
Kuntakehityslautakunta

§ 130

12.11.2025
22.04.2026

5

Poikkeamisen asemakaavan määräyksistä asuntojen lukumäärän ja rakennusoikeuden osalta, 505-410-21-620, Nurmistontie 2 / päätöksen kumoaminen

Kuntakehityslautakunta 12.11.2025 § 130

Kiinteistölle 505-410-21-620 (Nurmistontie 2) on haettu poikkeamista asemakaavan määräyksistä siten, että tontille sallitaan kaksiasuntoisen asuinrakennuksen (paritalon) rakentaminen ja rakennusoikeus korotetaan tonttitehokkuusluvusta $e = 0,15$ $e = 0,20$:een.

Voimassa olevassa asemakaavassa (nro 172, hyväksytty 18.6.2007) on rajoitettu tonttikohtaista asuntojen lukumäärää siten, ettei kaksiasuntoinen rakennus ole sallittu alle 1 500 m² kokoiselle tontille. Kyseinen tontti (1 153 m²) sijaitsee erillispientalojen (AO-1) korttelialueella 233, jolle on osoitettu rakennusoikeutta tonttitehokkuudella $e = 0,15$.

Poikkeamisella sallitaan tontin tehokkaampi ja tarkoituksenmukaisempi käyttö mahdollistamalla kahden asunnon rakentaminen sekä rakennusoikeuden korotus ($e = 0,20$). Tontin koko, muoto ja kulmasijainti mahdollistavat piha-alueiden ja autopaikkojen asianmukaisen järjestämisen. Liikenne hoidetaan yhteisellä tonttiliittymällä kiinteistön 505-410-21-158 kanssa.

Naapurialueiden maanomistajille ja haltijoille sekä niille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin poikkeaminen voi huomattavasti vaikuttaa, on varattu mahdollisuus tulla kuulluiksi. Kuulemisessa ei esitetty muistutuksia.

Poikkeamisella ei vaikeuteta asemakaavan keskeisten tavoitteiden toteuttamista eikä aiheuteta kohtuutonta haittaa naapurustolle. Toimenpide tukee alueen asuntotarjontaa ja on linjassa uusien kaavoitettujen alueiden tehokkuuden kanssa. Ratkaisu ei muuta alueen mittakaavaa eikä kaupunkikuvaa olennaisesti. Hakija on arvioinut hankkeen keskeisiä vaikutuksia ja esittänyt poikkeamisen perusteluiksi erityisiä syitä (RakL 57 §, MRA 85 §). Poikkeaminen täyttää rakentamislain 57 §:n mukaiset poikkeamisen edellytykset

Valmistelija

Arkkitehti Korhonen Jouni, jouni.korhonen@mantsala.fi

Esittelijä

Kuntakehitysjohtaja Gummerus Vesa

Päätösehdotus

Kuntakehityslautakunta päättää rakentamislain ja alueidenkäyttölain sekä niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten perusteella myöntää haetun poikkeamisluvan asemakaavasta poikkeamiseen poikkeamispäätösehdotuksen (LP-505-2025-00332) mukaisesti.

Käsittely

Arkkitehti Jouni Korhonen kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.

Kuntakehityslautakunta
Kuntakehityslautakunta

§ 130

12.11.2025
22.04.2026

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Liite 1. Poikkeamispäätös LP-505-2025-00332

Liite 2. Asemapiirros, luonnos

Liite 3. Asemakaavaote, 172

Liite 4. Ympäristökartta ja sijaintikartta

Kuntakehityslautakunta 22.04.2026
869/10.02.03/2025

Kiinteistölle 505-410-21-620 (Nurmistontie 2) on kuntakehityslautakunnan päätöksellä 12.11.2025 § 130 myönnetty poikkeamislupa asemakaavasta siten, että tontille sallitaan kaksiasuntoisen asuinrakennuksen rakentaminen ja rakennusoikeus korotetaan tonttitehokkuusluvusta $e = 0,15$ arvoon $e = 0,20$.

Hakija on tämän jälkeen pyytänyt 1.4.2026 saapuneella sähköpostilla poikkeamispäätöksen kumoamista ja poikkeamislupalaskun mitätöimistä erityisin syin.

Valmistelija

Arkkitehti Korhonen Jouni, jouni.korhonen@mantsala.fi

Esittelijä

Kuntakehitysjohtaja Gummerus Vesa

Päätösehdotus

Kuntakehityslautakunta päättää kumota kuntakehityslautakunnan 12.11.2025 § 130 tekemän poikkeamispäätöksen koskien kiinteistöä 505-410-21-620 (Nurmistontie 2) hakijan pyynnöstä. Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää, että asiassa määrätty lasku mitätöidään.

Päätös

Liite 1. Poikkeamispäätös LP-505-2025-00332

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

6**Kaavoituskatsaus 2026**

Kuntakehityslautakunta 22.04.2026

281/10.02.02/2026

Kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista sekä lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä. Kaavoituskatsaus antaa kokonaiskuvan kunnan maankäytön suunnittelun tilanteesta ja tulevista hankkeista.

Kunnan verkkosivuilla ylläpidetään päivittyvää kaavoituskatsausta, joka esittää kaavahankkeiden kulloisenkin ajankohtaisen vaiheen. Liitteenä oleva kaavoituskatsaus on kooste, joka kokoaa yhteen keskeiset tiedot päätöksentekoa varten, ja se julkaistaan myös kunnan verkkosivuilla osana avointa tiedottamista.

Kaavoituskatsaus verkossa:

<https://arcg.is/1ODfL12>

Kaavoituskatsaus kokoaa yhteen kunnan maankäytön suunnittelun ajankohtaiset asiat. Katsauksessa kuvataan kaavahankkeiden tilanne ja eteneminen sekä muut suunnitteluun vaikuttavat tekijät, kuten ajankohtaiset selvitykset ja suunnitelmat sekä lakimuutokset.

Valmistelijat

Kaavoituspäällikkö Maria Isotupa, maria.isotupa(at)mantsala.fi
Arkkitehti Suvi Rantamäki, suvi.rantamaki(at)mantsala.fi

Esittelijä

Kuntakehitysjohdaja Gummerus Vesa

Päätösehdotus

Kuntakehityslautakunta esittää liitteenä olevan Kaavoituskatsauksen 2026 kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi. Lautakunta valtuuttaa viranhaltijat tekemään katsaukseen vähäisiä teknisiä ja sisällöllisiä tarkennuksia ennen kunnanhallituksen käsittelyä.

Katsaus annetaan tiedoksi kunnanvaltuustolle, kunnan johtoryhmälle, Uudenmaan liitolle, Uudenmaan elinvoimakeskukselle, Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle, naapurikunnille, Maanmittauslaitokselle ja Ympäristöministeriölle. Kuntalaisille katsauksesta tiedotetaan paikallislehden ja kunnan verkkosivujen kautta.

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

Päätös

Liite 1. Kaavoituskatsaus 2026

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

7

Asemakaavahankkeiden 202 Veturin yritysalue ja 257 Aspelundin asemakaavan muutos, korttelin 502 osa, lakkauttaminenKuntakehityslautakunta 22.04.2026
300/10.02.03/2026

Lakkautettaviin kaavahankkeisiin kuuluvat ne suunnitelmat, joiden valmistelua ei jatketa sellaisenaan. Hanke voidaan päättää esimerkiksi silloin, kun sen toteuttamiselle ei enää ole edellytyksiä, kun suunnittelutarpeet muuttuvat tai kun hanke yhdistetään toiseen kaavaprosessiin.

202 Veturin yritysalue, asemakaavan muutos

Asemakaavan muutoksella oli tarkoitus tarkastella Veturin alueen tontti- ja kiinteistöjaotusta, lähivirkistysalueiden käytettävyyttä sekä alueen kulkuyhteyksiä. Alueen kehittämistä jatketaan Valtatie 25:n Kapulin eritasoliittymän kaavahankkeen yhteydessä, minkä vuoksi erillisen asemakaavan muutoksen valmistelu päätetään.

257 Aspelundin asemakaavan muutos, korttelin 502 osa

Alue sijaitsee Mäntsälän kirkon eteläpuolella, hautausmaan vieressä, ja kuuluu valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön "Mäntsälän kirkonmäki" (RKY). Voimassa oleva asemakaava osoittaa alueen erillispientaloille, ja kaavamutoksella oli tarkoitus tutkia tiiviimpää täydennysrakentamista. Kunta ja seurakunta ovat allekirjoittaneet kaavatyösopimuksen, joka koskee muun muassa korttelin 502 aluetta. Sopimuksen myötä alueen tavoitteet tarkastellaan uudelleen, ja aiempi kaavamutoshanke lakkautetaan. Alueen kaavoitus etenee uutena kaavahankkeena, kun sen käynnistäminen on ajankohtaista.

Valmistelija

Kaavoituspäällikkö Maria Isotupa, maria.isotupa(at)mantsala.fi

Esittelijä

Kuntakehitysjohtaja Gummerus Vesa

Päätösehdotus

Kuntakehityslautakunta päättää lakkauttaa asemakaavan muutosten 202 Veturin yritysalue ja 257 Aspelundin asemakaavan muutos, korttelin 502 osa, valmistelun. Kaavaprosessit päätetään edellä esitetyillä perusteilla.

Päätös

Liite 1. 202 Veturin yritysalue asemakaavamuuotos ja 257 Aspelundin asemakaavamuuotos korttelin 502 osa asemakaavan muutosten lakkauttaminen

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

8**Helsingin seudun liikennejärjestelmän kehittämislinjaukset**

Kuntakehityslautakunta 22.04.2026

244/08.00.00/2026

Osana valmisteilla olevaa Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2027 -suunnitelmaa on toukokuussa 2025 aloitettu Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman laadinta, joka tullaan liittämään MAL 2027 -suunnitelmaan. Liikennejärjestelmäsuunnitelma on lakisääteinen strateginen suunnitelma, joka sisältää kehittämislinjaukset, toimenpiteet ja liikenneverkot kaikista liikennemuodoista, ja sen tavoitevuosi on 2045 kattaen 15 kuntaa Helsingin seudulla. Suunnitelman laadinnasta vastaa HSL. Liikennejärjestelmäsuunnitelma on myös EU-vaatimusten mukainen kestävä kaupunkiliikenteen suunnitelma (Sustainable Urban Mobility Plan, SUMP).

Liikennejärjestelmäsuunnitelman laadinnan yhteydessä on valmisteltu Helsingin seudun liikennejärjestelmän kehittämislinjaukset tarkentamaan valmisteilla olevan MAL 2027 -suunnitelman tavoitteita. Kehittämislinjaukset luovat lähtökohdan liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimiselle, mutta myös liikennejärjestelmän kehittämiseksi tarvittaville toimenpiteille ja hankkeille. Kehittämislinjaukset on valmisteltu syksyn 2025 aikana koottujen liikennejärjestelmän kehittämistarpeiden pohjalta. Linjaukset on käsitelty seudullisessa liikennejärjestelmäryhmässä sekä Helsingin seudun liikennejärjestelmätoimikunnassa.

Kehittämislinjauksia on 15 kappaletta, jotka ovat seuraavat. Linjauksia on tarkennettuna myös liitteessä.

Hiilineutraali

1. Liikenteen ilmastopäästöt vähenevät Helsingin seudulla linjassa kansallisten tavoitteiden kanssa. Seudun liikenne on käyttövoimiltaan fossiilitonta vuonna 2045. Linjaamme suunnitelmassa toimenpiteet, joilla päästötavoitteet saavutetaan käytännössä.
2. Nostamme moninaisella keinovalikoimalla kestävien liikennemuotojen yhteenlasketun kulkutapaosuuden vähintään 70 prosenttiin vuoteen 2045 mennessä.
3. Kehitämme tehokasta liikennejärjestelmää, joka perustuu ensisijaisesti käyttäjälle houkuttelevaan joukkoliikenteeseen. Joukkoliikennejärjestelmän tulee tarjota koko matkaketjun hyvää palvelutasoa ja helppokäyttöisyyttä kaikille.

Menestyvä

4. Lisäämme seudun ja koko Suomen elinvoimaa ja kilpailukykyä. Parannamme henkilöliikenteen ja logistiikkayhteyksien kokonaisvaltaista toimivuutta ja turvallisuutta Helsingin seudulla.
5. Turvaamme toimivat työmatkayhteydet.
6. Tunnistamme ne seudulliset toimenpiteet, joilla parannamme yritysten sijoittumismahdollisuuksia ja toimintaedellytyksiä. Kohdistamme väylien

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

kehittämisen- ja parantamistoimia vahvasti sekä seudun sisäisiin että pitkämatkaisiin logistiikkayhteyksiin. Edistämme logistiikan toimivuutta myös muilla toimilla.

7. Turvaamme suunnittelulla ja yhteistyöllä raskaan liikenteen taukopaikkojen ja uusien käyttövoimien jakeluinfrastruktuurin riittävyyden.
8. Vaikutamme siihen, että logistiikan vihreä siirtymä toteutuu kustannustehokkaasti.

Hyvinvoiva

9. Seudun liikennejärjestelmä vastaa moninaisesti liikkumistarpeisiin erilaisten asukkaiden arjessa ja seudun eri osissa.
10. Laadukas ja turvallinen liikkuminen lähiympäristössä on mahdollista kaikille. Varmistamme erityisesti asuinalueiden, keskustojen ja koulumatkojen turvalliset ja viihtyisät kävelyn ja pyöräilyn yhteydet.
11. Turvaamme palveluiden saavutettavuutta liikennejärjestelmän toimenpitein.
12. Vähennämme eri keinoin liikenteen aiheuttamia haittoja ihmisille ja luonnolle.
13. Tuemme alueiden eriytymisen ehkäisyä tarvittaessa parantamalla saavutettavuutta erityisesti joukkoliikenteellä.

Läpileikkaavat linjaukset

14. Kehitämme liikennejärjestelmää kustannustehokkaasti, käyttötalouden huomioiden, investoinneissa uusia rahoitusmalleja tunnistaen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen. Priorisoimme ja aikataulutamme yhteisrahoitteiset investointitarpeet rahoitusraamiin sovittaen. Vaikuttavat toimenpiteet toteuttavat suunnitelman tavoitteita monipuolisesti. Edistämme investointiohjelman hankkeilla kestävästä liikkumisesta ja liikenneturvallisuuksiin.
15. Vahvistamme liikennejärjestelmän kokonaisturvallisuutta ja häiriönsietokykyä sekä ilmastonmuutokseen sopeutumista. Varautuminen erilaisiin tulevaisuuksiin näkyy suunnitelmassa ja huoltovarmuuden turvaaminen investointiohjelman hankkeissa.

Kehittämislinjaukset on hyväksytty HSL:n hallituksen kokouksessa 24.3.2026, ja samalla HSL:n hallitus päätti lähettää kehittämislinjaukset edelleen hyväksyttäväksi Hyvinkään, Järvenpään, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Vihdin kuntien valtuustoille.

Valmistelija

liikenne- ja ilmastoasiantuntija Ojanperä Aleks, aleksi.ojanpera@mantsala.fi

Esittelijä

Kuntakehitysjohtaja Gummerus Vesa

Päätösehdotus

Kuntakehityslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että Mäntsälän kunta hyväksyy liitteenä olevan

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

esityksen Helsingin seudun liikennejärjestelmän kehittämislinjauksiksi tarkentamaan valmisteilla olevan MAL 2027 -suunnitelman tavoitteita.

Päätös

Liite 1. Helsingin seudun liikennejärjestelmän kehittämislinjaukset

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

9

Poikkeamislupa ja sijoittamislupa / Kiinteistölle 505-416-5-17 rakennettava omakotitalo / Sääksjärventie 642Kuntakehityslautakunta 22.04.2026
286/10.03.00/2026

Kiinteistölle 505-416-5-17 on haettu poikkeamislupa ja sijoittamislupa omakotitalon rakentamiselle Sääksjärven kyläkeskusalueelle osoitteeseen Sääksjärventie 642.

Lupaa on haettu omakotitalolle (96,5 k-m², 1 krs., 1 asunto). Rakennuspaikalla on entuudestaan vanha huonokuntoinen ja korjattavaksi suunniteltu saharakennus (175 k-m²), purettavaksi tarkoitettu liiterirakennus (40 k-m²) sekä kiinteistönrajalla oleva tallirakennus (132 k-m²), joka jää naapurin puolelle rajansiirtämisen yhteydessä.

Rakennuspaikkana on Sääksjärven kyläkeskusalueella sijaitseva noin 0,79 ha:n suuruinen palsta kiinteistöstä Alipelto II 505-416-5-17 (0,9415 ha, rek. 12.2.1954, kaksi palstaa). Kiinteistön palstoja erottaa Saarenniitynojaniminen puro, mikä edellyttää poikkeamisen alueidenkäyttölain 72 §:n mukaisesta ranta-alueen suunnittelutarpeesta. Rakennuspaikka ei sijaitse yleis- tai asemakaava-alueella, mutta se sijaitsee rakennusjärjestyksen osoittamalla suunnittelutarvealueella. Lisäksi rakennuspaikka sijaitsee maakuntakaavassa, rakennusjärjestyksessä ja Mäntsälän strateginen yleiskaava 2050 ehdotuksessa osoitetulla maakunnallisesti arvokkaalla Sääksjärven tienvarsiasutuksen varrella. Hanke on maakuntakaavan, rakennusjärjestyksen ja kaavaehdotuksen mukaista sekä tukee vanhan saharakennuksen pihapiirin ylläpitämistä. Asuinrakennus sijoittuu riittävän kauas puron rantaviivasta (noin 47 m) ja melko etäälle Sääksjärventiestä muodostaen yhtenäisen pihapiirin olevien rakennusten kanssa.

Rakennuspaikan läheisyydessä on väljästi valtion maantien mukaisesti rakentuneita asuinkiinteistöjä sekä peltoaukeita. Rakennuspaikalle on olemassa oleva jaettu ajoliittymä ja kiinteistö liitetään vesiosuuskunnan vesi- ja jätevesiverkostoon. Lähimpään kouluun on noin 1,3 km ja kirkonkylän palveluihin on noin 8 km.

Kiinteistön naapurit on kuultu hakijan puolesta. Naapureilla ei ollut huomautettavaa hankkeesta. Kunta on kuullut Uudenmaan elinvoimakeskukseen Liikenneosastoa maantien rajanaapurina. Liikenneosastolla ei ollut hankkeesta huomautettavaa.

Kiinteistö on suurehko ja vanha ns. oma itsenäinen emätila, jolla on olevaa maisemaan soveltuvaa rakennuskantaa.

Valmistelija

Kaavasunnittelija Juuso Muttilainen, juuso.muttilainen@mantsala.fi

Esittelijä

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

Kuntakehitysjohdaja Gummerus Vesa

Päätösehdotus

Kuntakehityslautakunta päättää myöntää haetun poikkeamisluvan ja sijoittamisluvan LP-505-2025-00486 lupaehdolla:

- Rakentamisen on sopeuduttava ympäröivän alueen rakennustapaan ja olemassa olevaan rakennuskantaan sijoituksen, koon, muodon, ulkomateriaalien, värityksen ja julkisivujäsentelyn osalta.

Perustelut

Haettu sijoittamislupa ja poikkeamislupa omakotitalolle sijoittuu maankäytöllisesti Sääksjärven kyläkeskusalueelle osin olemassa olevalle rakennuspaikalle vanhan saharakennuksen osalta. Kiinteistö on ns. oma itsenäinen emätila, jolla on jo olevaa rakennuskantaa, joten Saarenniitynojan ranta-alueelle rakentaminen on mahdollista sovittaa. Haettu rakennuspaikka on suurehko ja kiinteistö liitetään vesiosuuskunnan vesi- ja jätevesiverkostoon. Uudisrakentaminen on mahdollista sovittaa ympäristöön ja kulttuurimaisemaan, missä asuintalo kytkeytyy oleviin rakennuksiin melko etäälle Sääksjärventiestä. Lähin koulu on reilun kilometrin etäisyydellä ja lähialueella on väljästi muodostunutta taajama-alueita. Hakija on kuvaillut hankkeelle erityisiä syitä, jotka tukevat poikkeamisen myöntämistä.

Hanke täyttää rakentamislain 45 §:n mukaiset sijoittamisen edellytykset muualla kuin asemakaava-alueella.

Hanke sijaitsee alueidenkäyttölain 16 §:ssä tarkoitetulla suunnittelutarvealueella, missä sijoittumisen edellytyksistä säädetään rakentamislain 46 §:ssä.

Haettu rakentamishanke:

- 1) ei olennaisesti vaikeuta kunnan kaavoituskatsauksen mukaista yleis- tai asemakaavan laatimista;
- 2) ei johda vaikutuksiltaan sellaiseen merkittävään rakentamiseen tai aiheuta sellaisia merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia, jotka edellyttävät asemakaavan laatimista;
- 3) on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden ja palveluiden saavutettavuuden kannalta.

Hanke ei vaaranna maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun toteutumista.

Rakentamislain 43 §:n mukaisen rakentamisluvan sijoittamisen edellytykset ovat olemassa.

Rakentamislain 57 §:n 1 momentin mukaisesti lupaa ei saa myöntää, jos se:

- 1) aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;
- 2) vaikeuttaa luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista;
- 3) vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista;

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

4) johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Hankkeesta ei aiheudu yllä olevia haittoja. Hankkeelle on olemassa erityiset syyt.

Päätös

Liite 1. Poikkeamislupa ja sijoittamislupa LP-505-2025-00486
Liite 2. Asemapiirustus
Liite 3. Ympäristökartta
Liite 4. Sijaintikartta

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

10**Kutsupohjainen joukkoliikenne -selvitystyö ja jatkolinjaukset**

Kuntakehityslautakunta 22.04.2026

158/02.08.01/2025

Vuonna 2025 toteutettiin liikenne- ja viestintävirasto Traficomien liikkumisen ohjauksen valtionavustuksen avulla selvitys ”Kutsupohjaisen joukkoliikenteen mahdollisuudet maaseutumaisessa ympäristössä, pilotti Mäntsälä”. Työn aikana selvitettiin tapoja toteuttaa toimiva asiointiliikenne täydentämään Mäntsälän nykyistä joukkoliikennetarjontaa sekä sujuvoittamaan liikkumista kunnan kyläkeskusten ja kirkonkylän välillä.

Työn lopputuloksena syntyi palvelukonsepti, jonka pohjalta asiointiliikenne on tarkoitus käynnistää syksyllä 2026. Konsepti perustuu kaikille avoimeen kutsu- ja reittipohjaiseen asiointiliikenteeseen, jossa kyytiin nousu tapahtuu reitin varrelta, ja aikataulun salliessa myös reitiltä poiketen.

Liikennöinti aloitetaan Saaren ja Sälinkään alueilta, josta toimintaa voidaan laajentaa mahdollisuuksien mukaan. Liikennöinti toteutetaan nykyisillä päivähintaisilla noin 16 istumapaikan autoilla, jotka ovat olleet sivistys- ja hyvinvointipalveluiden käytössä esimerkiksi koulukuljetuksissa. Siten palvelun liikennöintiajat sijoittuvat päiväsaikaan koulukuljetusten välissä. Matkan hinta matkustajalle on kiinteä riippumatta matkan pituudesta, ja matkustaja maksaa matkan kuljettajalle käteisellä tai pankkikortilla.

Asiointiliikenteen käynnistämistä varten on tehtävä jatkolinjauksia, joita varten kuntakehityslautakunnan on pyydettävä lausunnot asianomaisilta toimielimiltä asiointiliikenteen käynnistämiseksi.

Valmistelija

liikenne- ja ilmastoasiantuntija Aleksi Ojanperä,
aleksi.ojanpera@mantsala.fi

Esittelijä

Kuntakehitysjohtaja Gummerus Vesa

Päätösehdotus

Kuntakehityslautakunta

1. Merkitsee liitteenä 1 olevan selvityksen ”Kutsupohjaisen joukkoliikenteen mahdollisuudet maaseutumaisessa ympäristössä, Pilotti Mäntsälä” tiedoksi
2. Pyytää sivistyslautakunnalta ja ikäihmisten neuvostolta sekä vammaisneuvostolta lausunnot liitteenä 2 olevasta kutsupohjaisen joukkoliikenteen käynnistämisen jatkolinjauksista

Päätös

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

Liite 1. Kutsupohjaisen joukkoliikenteen mahdollisuudet
maaseutumaisessa ympäristössä, Pilotti Mäntsälä

Liite 2. Kutsupohjaisen joukkoliikenteen käynnistämisen jatkolinjaukset

Kuntakehityslautakunta
Kuntakehityslautakunta

§ 12

11.02.2026
22.04.2026

11

Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle koskien kiinteistön 505-410-26-107 aurinkovoimalaa suunnittelutarveratkaisua ja poikkeamispäätöstä

Kuntakehityslautakunta 11.02.2026 § 12

Kiinteistölle 505-410-26-107 on haettu suunnittelutarveratkaisuna ja poikkeamispäätöksenä lupa rakentaa kiinteistön kahdelle vierekkäiselle palstalle aurinkovoimala.

Ohkolan maarekisterikylän Arolan kylään esitetään teollisen kokoluokan aurinkovoimalan toteuttamista noin 32 hehtaarin suuruiselle peltolohkolle Mäntsälän Arolan kyläalueella. Hankealueen välittömässä naapurustossa ja lähialueella sijaitsee pysyvää asutusta, mutta itse alue on kokonaan viljeltyä ja rakennuksista vapaata peltoa. Suunniteltu voimalan teho on noin 20–30 MWp, ja hanke sisältää paneelikennot, invertteri ja muuntamolaitteet, sähkövaraston sekä sisäiset huoltotiet. Paneelien korkeus on rakenteesta riippuen noin 3–3,5 metriä. Alue aidataan ja liitetään Kellokosken sähköasemaan maakaapelilla.

Hanketta koskevat selvitykset osoittavat, että hankealue on pitkään maatalouskäytössä ollut peltokokonaisuus, jolla ei esiinny suojeltuja luontotyyppisiä tai erityisiä lajistollisia arvoja. Kasvillisuus on tavanomaista peltolajistoa ja haitallista komealupiinia esiintyy paikoin. Alue ei sovellu viitasammakon elinympäristöksi, eikä lajia havaittu. Pintavesi ja vesienhallintasuunnitelman mukaan savimaaperä ja valunta Kulmalanpuroon edellyttävät viivytyks ja laskeutusrakenteita, joilla purkuvirtaamat ja kuormitus voidaan pitää nykyisellä tasolla. Ympäristökeskuksen lausunnon mukaan maatalouskäytön päättyminen ja suunnitellut vesienhallinnan ratkaisut voivat jopa parantaa nykytilaa vähentämällä ravinne ja kiintoainekuormitusta. Maisemaselvitys osoittaa vaikutusten kohdistuvan erityisesti lähiasutukseen ja Arolan entisen koulun suuntaan, mutta vaikutuksia voidaan lieventää kasvillisuusvyöhykkeillä ja näkymien rajaamisella. Heijastusselvityksen mukaan paneeleista voi ajoittain syntyä heijastusta, mutta vaikutukset ovat teknisin ratkaisuin ja kasvillisuuden avulla hallittavissa. Alueellinen vastuumuseo ei ole edellyttänyt arkeologista selvitystä.

Hanketta on esitelty yleisötilaisuudessa ja se on ollut kuultavana. Hankkeesta saatiin 18 huomautusta. Huomautuksissa käsiteltiin erityisesti vaikutuksia kylämaisemaan, sijaintia päiväkodin läheisyydessä, heijastuksia, rakentamisen aikaisia häiriöitä sekä kiinteistöjen arvoon liittyviä kysymyksiä. Viranomaislausunnot on saatu Keski Uudenmaan ympäristökeskukselta, Uudenmaan ELY-keskukselta ja alueelliselta vastuumuseolta. Lausuntojen perusteella hankevastaava on täydentänyt suunnitelmia erityisesti vesienhallinnan, maisemoinnin ja rakentamisen aikaisen ohjauksen osalta, mitkä on käsitelty vastineessa. Hankkeeseen ehdotetaan asetettavaksi useita lupaehtoja.

Kuntakehityslautakunta
Kuntakehityslautakunta

§ 12

11.02.2026
22.04.2026

Kaavallisesti hanke sijoittuu Arolan–Jokelanseudun osayleiskaavan maatalousalueelle (MT). Kaava ei sisällä energiantuotantoa rajoittavia määräyksiä, joten ratkaisu perustuu tapauskohtaiseen harkintaan. Uusimaa kaava 2050 edellyttää ilmastonmuutoksen hillinnän ja uusiutuvan energian edistämistä sekä jo muokattujen alueiden ensisijaista hyödyntämistä. Vireillä oleva VISIO vaihemaakuntakaava korostaa samaa kehityssuuntaa vihreän siirtymän edistämiseksi. Kokonaisuutena hankkeen vaikutukset ovat selvitysten perusteella hallittavissa. Vaikutukset kohdistuvat erityisesti kyläalueen naapurustoon ja maisemakuvaan, mutta ne voidaan rajoittaa hyväksyttävälle tasolle suunnitelluilla maisemointiratkaisuilla ja teknisillä toimenpiteillä sekä lupaehdoilla. Pintavesi ja luontovaikutusten arvioidaan olevan vähäisiä tai lievennettävissä, ja maatalouskäytön päättyminen voi tuottaa valuma alueelle jopa positiivisia vaikutuksia. Selvitysaineisto muodostaa riittävän perustan hankkeen arvioinnille, ja hanke täyttää maankäyttö ja rakennuslain mukaisten suunnittelutarveharkinnan ja poikkeamisen edellytysten tarkasteluperusteet, kun esitetyt lieventämistoimet ja lupaehdot koskevat määräykset otetaan huomioon.

Valmistelija

Kaavasunnittelija Juuso Muttilainen, juuso.muttilainen@mantsala.fi

Esittelijä

Kuntakehitysjohdaja Gummerus Vesa

Päätösehdotus

Kuntakehityslautakunta myöntää liitteenä olevan suunnittelutarveratkaisun ja poikkeamispäätöksen lupaehdoilla: 1) Koko hankealueen rajaava aita tulee maisemoida kauttaaltaan köynnöskasvustolla sekä muutoin hankealueen reunat avoimiin suuntiin tulee maisemoida nopeasti kasvavilla ikivihreillä puu- ja pensasratkaisuilla maisemointisuunnitelmassa esitetysti ja sitä täydentäen. Maisemointi tulee toteuttaa jo paneelien rakentamisen yhteydessä tai niitä ennen. Hankealueen paneelikenttien alle ja niiden välisille alueille on toteutettava luonnon monimuotoisuutta edistävä aluskasvillisuus. Aluskasvillisuus tulee perustaa monivuotisista niitty- tai niittynurmisekoituksista, jotka sisältävät pölyttäjille, perhosille ja muulle hyönteislajistolle soveltuvia lajeja. 2) Hankevastaava/maanomistaja on velvollinen poistamaan aurinkovoimalan rakenteet ja palauttamaan alueen maatalouskelpoiseksi voimala-alueen käytön päättyessä. 3) Kulmalanpuron ja muiden ojauomien väliin tulee jättää riittävät ja leveät kasvillisuusvyöhykkeet Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen lausunnon mukaisesti. Vesienhallintasuunnitelma tulee toteuttaa täysimääräisesti ja ennen paneelikenttien lopullista asennusta. Purkuvirtaamat eivät saa ylittää nykytilaa. Rakennetut rakenteet ovat pidettävä toimintakuntoisina koko hankkeen ajan. 4) Rakentamislupavaiheessa hankealueelle tarvittavat liittymäluvat tulee olla haettuina ja myönnettyinä. 5) Heijastus selvityksen mukaisia haittavaikutuksia ei saa toteutua kummankaan paneeliratkaisun tapauksessa ja rakentamislupavaiheessa tulee tarkastella heijastukset toteutuvan ja tarkemman asemapiirroksen mukaisesti. Mikäli heijastukset aiheuttavat häiriötä yksittäiselle kiinteistölle, hankevastaavan tulee toteuttaa heijastuksen estämiseksi tarkoituksenmukaiset tekniset toimenpiteet (esim. paneelikulman

Kuntakehityslautakunta
Kuntakehityslautakunta

§ 12

11.02.2026
22.04.2026

rajoitukset tai heijastuksenestopinnoitteet), jotta heijastushaittaa ei muodostu.

Käsittely

Kaavasunnittelija Juuso Muttilainen kuultiin asiantuntijana.

Käsittelyn kuluessa Kosonen esitti, että lautakunta antaa asiasta kieltävän päätöksen. Munukka kannatti esitystä. Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja totesi, että on äänestettävä. Äänestystavaksi valittiin kädennostoäänestys. Puheenjohtaja totesi, että he, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät JAA ja he, jotka kannattavat Kososen muutosehdotusta äänestävät EI.

Suoritettussa äänestyksessä äänet jakoutuivat seuraavasti: kuusi (6) JAA – ääntä (Heikkilä, Orajärvi, Eerola, Warras-Stjernvall, Laine ja Inkinen). ja kolme (3) EI -ääntä 3 (Munukka, Pitkämäki ja Kosonen).

Puheenjohtaja totesi, että lautakunta on päättänyt hyväksyä pohjaesityksen.

Merkitään, että Asko Eerola saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 17.13

Lautakunta piti tauon klo 18.16-18.2

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti. Jyrki Kosonen jätti eriävän mielipiteen.

Liite 1. Suunnittelutarveratkaisu ja poikkeamispäätös LP-505-2024-00509
Liite 2. Asemapiirros 1 (kiinteäasenteiset)
Liite 3. Asemapiirros 2 (aurinkoa seuraavat)
Liite 4. Ympäristökartta
Liite 5. Sijaintikartta
Liite 6. Osayleiskaava
Liite 7. Hakijan vastine lausuntoihin ja huomautuksiin
Liite 8. Eriävä mielipide

Kuntakehityslautakunta 22.04.2026
401/10.03.00/2025

Kuntakehityslautakunta on päätöksellään 11.2.2026 / § 12 myöntänyt suunnittelutarveratkaisun ja poikkeamispäätöksen kiinteistön 505-410-26-107 kahdelle palstalle rakennettavasta aurinkovoimalasta.

Suunnittelutarveratkaisu ja poikkeamispäätös koski kiinteistön 505-410-26-107 kahdelle vierekkäiselle palstalle rakennettavaa aurinkovoimalaa

Kuntakehityslautakunta
Kuntakehityslautakunta

§ 12

11.02.2026
22.04.2026

Mäntsälän kunnan Arolan kylässä. Aidatun hankealueen enimmäiskoko olisi noin 31,5 ha, missä toteutettava paneeliteknologia oli joko kiinteäasenteista tai aurinkoa seuraava paneeliratkaisu. Hankkeen hakemus on jätetty Lupapisteeseen 13.12.2024, minkä vuoksi siihen sovellettiin hakemuksen jättöhetkellä voimassa ollutta maankäyttö- ja rakennuslakia.

Helsingin hallinto-oikeus pyytää 31.3.2026 saapuneella lähetteellä Mäntsälän kuntakehityslautakuntaa antamaan lausunnon ja toimittamaan hallinto-oikeudelle kaikki valituksen kohteena olevan päätöksen perusteena olevat asiakirjat. Lausunto ja asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle viimeistään 12.5.2026. Jos lausunnon liitteenä esitetään asiakirjoja, lausunnossa pitää olla liiteluettelo.

Valitus

Valittajat:

Arolan-Jokelanseudun kyläyhdistys ry
Jokelanseudun maaseutuseura ry

Valitusten pääasiallinen sisältö:

Helsingin hallinto-oikeuteen on saapunut määräaikaan mennessä kaksi valitusta koskien kiinteistön 505-410-26-107 suunnittelutarveratkaisua ja poikkeamispäätöstä. Jokelanseudun maaseutuseura ry vaati valituksessaan, että Helsingin hallinto-oikeus kumoaisi myönnetyn päätöksen kokonaisuudessaan tai toissijaisesti palauttaisi asian kuntakehityslautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi siten, että hankkeen toteuttamisedellytykset selvitetään kaavalla Uudenmaan ELY-keskuksen 12.11.2025 lausunnossaan (UUDELY/538/2025) edellyttämällä tavalla. Arolan-Jokelanseudun kyläyhdistys ry vaati valituksessaan, että kuntakehityslautakunnan päätös suunnittelutarveratkaisusta ja poikkeusluvasta mitätöidään.

Valittajat perustelevat valituksiaan pääasiassa suunnittelutarveratkaisun erityisten edellytysten täyttymättömyydellä, poikkeamisen edellytysten täyttymättömyydellä, väärän oikeusohjeen soveltamisella, hakijan vastineen riittämättömyydellä ja päätöksen perustelujen puutteellisuudella. Valitukset ovat oheismateriaalina.

Sovelletut oikeusohjeet

MRL 16 §, 137 §, 171 §

Valmistelija

Kaavasunnittelija Juuso Muttilainen, juuso.muttilainen@mantsala.fi

Esittelijä

Kuntakehitysjohtaja Gummerus Vesa

Päätösehdotus

Mäntsälän kuntakehityslautakunta päättää antaa Helsingin hallinto-oikeudelle liitteenä olevan lausunnon koskien Mäntsälän kuntakehityslautakunnan 11.2.2026 §12 päätöstä koskevista valituksista.

Kuntakehityslautakunta
Kuntakehityslautakunta

§ 12

11.02.2026
22.04.2026

Päätös

Liite 1. Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle koskien valituksia kiinteistölle
505-410-26-107 myönnetystä suunnittelutarverkaisusta ja
poikkeamispäätöksestä

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

12**Lausunto koskien luonnosta hallituksen esitykseksi yhdyskuntakehittämislaiksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi**Kuntakehityslautakunta 22.04.2026
174/03.00/2026

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa hallituksen esitykseen yhdyskuntakehittämislaiksi. Lausuntoa pyydetään mm. kunnilta 4.5.2026 mennessä.

Uudessa yhdyskuntakehittämislaissa säädettäisiin yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaamisesta, kuntien maapolitiikasta, kehittämisalueista, tonttijaosta sekä maan luovuttamisesta, lunastamisesta ja kaavan toteuttamisen korvauksista.

Lakimuutokset liittyvät maankäyttö- ja rakennuslain uudistukseen, joista rakentamislain osuus tuli voimaan 1.1.2025. Nyt uudistetaan alueidenkäyttöön liittyviä osuuksia.

Lisätietoja:

<https://ym.fi/-/ymparistoministerio-pyytaa-lausuntoja-hallituksen-esityksiin-yhdyskuntakehittamislaiksi-ja-yhdyskuntarakentamislaiksi>

Mäntsälän kunnan lausunto on tarkoitus valmistella osin Kuntaliiton lausuntopohjaa huomioiden. Kuntaliiton lausuntopohja ei ole valmis, joten esityksenä on, että lausunto annetaan erikseen määräaikaan mennessä.

Valmistelija

kuntakehitysjohtaja Vesa Gummerus, vesa.gummerus(a)mantsala.fi

Esittelijä

Kuntakehitysjohtaja Gummerus Vesa

Päätösehdotus

Kuntakehityslautakunta keskustelee lakimuutoksesta ja evästä lausunnon valmistelua.

Kuntakehityslautakunta valtuuttaa kuntakehitysjohtajan laatimaan ja lähettämään kunnan lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi yhdyskuntakehittämislaista. Annettu lausunto tuodaan tiedoksi kuntakehityslautakunnalle ja kunnanhallitukselle.

Päätös

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

13**Lausunto VISIO-kaavan luonnoksesta Uudenmaan liitolle**

Kuntakehityslautakunta 22.04.2026

184/10.02.00/2025

Uudenmaan liitto pyytää lausuntoa VISIO-kaavan luonnoksesta.

Uudenmaan liitto valmistelee uutta vaihemaakuntakaavaa ja kaava on nyt valmisteluvaiheessa. Kaavan nimi on VISIO – Innovatiivinen vihreä siirtymä, Uudenmaan 5. vaihemaakuntakaava ja se laaditaan koko Uudenmaan alueelle. VISIO-kaava täydentää ja päivittää voimassa olevaa kaavakokonaisuutta vihreän ja puhtaan siirtymän teemojen sekä maanpuolustuksen osalta.

VISIO-kaava on vaihemaakuntakaava eli se täydentää ja päivittää voimassa olevaa kaavakokonaisuutta kuudella teemalla:

- Energia
- Teollinen tuotanto, kiertotalous ja maa-aineshuolto
- Luonto ja hiilensidonta
- Logistiikka ja pitkän matkan henkilöliikenne
- Vesihuolto ja vesivarat
- Maanpuolustus

Luonnoksen kaava-aineistoon kuuluvat:
Kartat ja määräykset (oikeusvaikutteiset)

- Kaavakartta
- Kaavamerkinnot ja määräykset

Kaavaselostus

- Kaavaselostus
- Kaavaselostuksen liitekartat
- Kaavaselostuksen liite 1: VISIO-kaavan valmisteluvaiheen ilmastovaikutusten arviointi

Muut aineistot

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, päivitetty 3/2026
- Kumottavaksi esitettävien merkintöjen kartta
- Maakuntakaavojen epävirallinen yhdistelmäkartta
- Maakuntakaavojen epävirallisen yhdistelmän merkinnät ja määräykset, sisältää myös kumottavaksi esitettävät merkinnät

Selvitykset

- Kaavan taustaselvitykset löytyvät VISIO-kaavan pääsivulta teemojen alta

Lausuntoaineistot ovat saatavissa sähköisesti useasta lähteestä:

- Koko kaavaluonnosaineistoon voi tutustua kaavan verkkosivuilla <https://uudenmaanliitto.fi/kaavoitus-ja-liikenne/maakuntakaavat/visiokaava/>
- Kaavaluonnoskarttaa voi tarkastella [Uudenmaan liiton maakuntakaavojen karttapalvelusta](#)

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

- Kaavaluonnoskartta on käytettävissä paikkatietoaineistona WMS-rajapintapalvelun kautta. Yhteyden muodostamiseen tarvitsen rajapintaratkaisuja tukevan paikkatieto-ohjelmiston tai sovelluksen.
- Karttasovellus "[VISIO-kaava - Mikä muuttuu maakuntakaavassa?](#)" avaa teemoittain VISIO-kaavan ratkaisuja sekä sitä, mikä muuttuu VISIO-kaavan myötä suhteessa tämänhetkisiin voimassa oleviin maakuntakaavoihin

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään perjantaina 8.5.2026 klo 14 mennessä

- ensisijaisesti Webropol-lomakkeen kautta <https://link.webropolsurveys.com/S/60094AF219728048>
- lausunnon voi tarvittaessa toimittaa sähköpostilla osoitteeseen toimisto@uudenmaanliitto.fi tai postitse osoitteeseen Uudenmaan liitto, Esterinportti 2 B, 00240 Helsinki
- palautetta voi jättää myös suoraan kaavakartalle [omassa palvelussaan](#)

Valmistelija

kaavoituspäällikkö Maria Isotupa, [maria.isotupa\(a\)mantsala.fi](mailto:maria.isotupa(a)mantsala.fi)
kuntakehitysjohtaja Vesa Gummerus, [vesa.gummerus\(a\)mantsala.fi](mailto:vesa.gummerus(a)mantsala.fi)

Esittelijä

Kuntakehitysjohtaja Gummerus Vesa

Päätösehdotus

Kuntakehityslautakunta antaa lausuntonaan Uudenmaan liitolle VISIO-kaavan luonnoksesta liitteen 1 mukaisen lausunnon.

Päätös

Liite 1. Lausunto Uudenmaan liitolle VISIO-kaavan luonnoksesta

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

14**Osavuositarkastus 1/2026 Maankäyttö, asuminen ja liikenne -tulosalue**

Kuntakehityslautakunta 22.04.2026

269/02.01.00/2025

Osavuositarkastus laaditaan ajalta 1.1.-31.3.2026.

Osavuositarkastuksessa pääpaino on merkittävien poikkeamien ennakoinnissa ja niihin varautumisessa tilinpäätöstä ajatellen.

Raportoinnin tekstiosat pidetään olennaiseen keskittyvinä ja lyhyinä.

Osavuositarkastuksen raportointi siirtyy jatkossa Kuntamaisemaan loppukevään aikana.

Valmistelija

kuntakehitysjohdaja Vesa Gummerus, vesa.gummerus(a)mantsala.fi

Esittelijä

Kuntakehitysjohdaja Gummerus Vesa

Päätösehdotus

Kuntakehityslautakunta hyväksyy maankäyttö, asuminen ja liikenne -tulosalueen osavuositarkastuksen 1/2026 toimitettavaksi kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle liitteen 1 mukaisena.

Päätös

Liite 1. Osavuositarkastus 1/2026 Maankäyttö, asuminen ja liikenne -tulosalue

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

15**Otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset**

Kuntakehityslautakunta 22.04.2026

Kuntakehityslautakunnan tiedoksi on tuotu liiteenä otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset hallintosäännön mukaisesti.

Lisäksi seuraavat Lupapisteessä tehdyt, viranhaltijapäätöksenä myönnetyt sijoittamisluvat:

15.4.2026

§66 Myönnetty LP-505-2026-00083 Valkeasaarentie 86
Sijoittamislupa omakotitalon
rakentamiselle Kirkonkylään.

§65 Myönnetty LP-505-2026-00004 Honkastentie 69
Sijoittamislupa omakotitalon rakentamiselle Sääksjärven
kylään.

10.4.2026

§63 Myönnetty LP-505-2026-00084 Kilpijärventie 52
Sijoittamislupa
omakotitalon rakentamiselle
Soukkion kylään.

25.3.2026

§55 Myönnetty LP-505-2025-00452 Hatakantie 26
Sijoittamislupa omakotitalon rakentamiselle Saaren
kyläkeskusalueella.

§54 Myönnetty LP-505-2025-00451 Hatakantie 28
Sijoittamislupa omakotitalon rakentamiselle Saaren
kyläkeskusalueella.

§53 Myönnetty LP-505-2025-00450 Hatakantie 34
Sijoittamislupa omakotitalon
rakentamiselle Saaren kyläkeskusalueella.

Päätösehdotus

Kuntakehityslautakunta päättää, ettei se käytä kuntalain mukaista otto-oikeutta sen tiedoksi tuotuihin viranhaltijapäätöksiin

Päätös

Kuntakehityslautakunta

22.04.2026

16**Ilmoitusasiat**

Kuntakehityslautakunta 22.04.2026

Toimielimelle tuodaan tiedoksi seuraavaa:

- 6.2.2026 Digi- ja väestötietovirasto (DVV) myöntänyt CloudPermit Oy:lle luvan poiketa Suomi.fi-viestin käyttövelvoitteesta Lupapisteessä.
- 13.3.2026 Lupa- ja valvontavirasto, Tiedoksi kohteen lisääminen Maaperän tilan tietojärjestelmään
- 23.3.2026 Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, Maa-aines- ja ympäristölupa (yhteislupa)
- 30.3.2026 annettu Mäntsälän kunnan lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi ulkoilulain päivittämiseksi
- 2.4.2026 Viranhaltijapäätös/[kunnanjohtaja](#)
- Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, [esityslista \(+lisälista\)](#) 14.4.2026
- Ehnroosin tarveselvitysraportin yhteisesittely lautakunnille 28.4.2026
- Seuraava kokous 20.5.2026

Kuntakehitysjohdajan tiedotusasiat:

- Mainostaulu Kapinatorille suunnitelmat
- Meijerin aukio 2 -rakennuksen julkisivumainoslaite

Päätösehdotus

Toimielin merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös